

קרוב השם

הרחבת הדעת והתעלות רוחנית

● עפ"י תורת הצדיקים ●

שיעורי בית המדרש 'קרוב השם'
שנמסרו מפי המשפיע הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א

תוכן העניינים

בדיבור אחד

\\ קורונה ופרה אדומה

מסתבר שלא היתה לנו הזדמנות מוחשית כל כך להתחבר לקריאת פרשת פרה כמו השבוע.

כאשר עולם שלם שרוי בבהלה עצומה, מקפיד על בידוד, נמנע מלחיצת ידיים ומקבל אל עצמו בדחילו שורה ארוכה של הגבלות הכרוכות באי נוחות רבה, ואף פוגעות בכלכלה ובתחומי חיים רבים. כאשר מיליארדי אנשים בכל מדינות העולם עוקבים בחרדה אחר התפשטותו המהירה של נגיף בלתי נראה. מקבלים מושגי הטומאה והטהרה מוחשיות יתרה.

מה שבאמת אבד לנו לאחר שנים רבות כל כך ללא בית מקדש ובלי אפר פרה, הוא מושג הזהירות. בימים בהם היו דיני הטומאה והטהרה בעלי משמעות מעשית, וזהירות היתה חלק משמעותי בשגרת החיים.

בהופעתו הנוכחית - בהקשר ובנשימה אחת עם צירוף המילים 'בהלת הקורונה' - די מובן מדוע הצורך בהיזהרות נתפס אצלנו כעניין מלחיץ ומרתיע, אבל

<<<

בדיבור אחד
- שיחה קצרה מענייני דיומא

מגיפת הבהלה ורפואתה

1

מידות הנפש

- להכיר באמת את מי שאתה אומר עליו 'אני'

אתה לא גשמי - אלא רוחני, אבל מדי!

3

תזכורות

- הארות ורעיונות בתמצית מעשית

לדעת להצטמצם

7

היום יום

- הפנימי והנסתר שבסדר היום היהודי

ש לך חסרונות? תמסור אותם לה'.

9

ניסופים

לדעת בארץ זר

יו"ל ע"י 'ניסופים'
חברון הנביא 3 רמת בית שמש ג'
עורך:
הרב ישראל מאיר גלינסקי
עורך מדור 'תזכורות':
הרב יהודה גבירצמן

עיצוב ועמוד:
מאיר אנשין

לכל עניני הגליון, הערות והארות נקודות
הפצה וכד'
ניתן ליצור קשר
טל: 054-853-7200
או במייל: k6646201@gmail.com
במו"כ ניתן להשיג את הגליון במייל הנ"ל

לשמיעת שיעורי בית המדרש
וקבלת עדכונים -

קו ניסופים:

02-664-62-01

להצטרפות לקבלת החיזוק היומי:
058-743-87-09

השיעורים הקבועים

של הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א:

ימי ראשון

לקוטי מוהר"ן - ללכת עם תורה
בשעה 21:00

סיפורי מעשיות

בשעה 21:45

ביהכ"נ 'נזר אהרן' קומה 2

רח' תורה ועבודה 4 בית וגן ירושלים

ימי שלישי

'כתוב עליך בפרשה'

בשעה 20:30

בביהמ"ד 'קרוב ה' - איתן הנחל

רח' חברון הנביא 5 רמת בית שמש ג' 1

ימי רביעי

לקוטי מוהר"ן - ללכת עם תורה
בשעה 20:00

סדרת 'היום יום'

בשעה 21:00

רח' יונה 18 רמת גן (גבול בני ברק)

● בדיבור אחד / המשך

\\ קורונה ופרה אדומה

<<<

הכהנים מוזהרים להימנע מטומאת
מת, ולבית המקדש אסור לשום
אדם להיכנס כשהוא טמא.

איסורים אלו מביאים את האדם
לידי תשומת לב, וזו מביאה אותו
לידי זריזות. הזריזות נמצאת
בקצה השני, ההפוך והרחוק
ביותר מהמוות, מפני שהיא ביטוי
מלא של המושג חיים, ככל שאנו
חיוניים יותר כך אנו זריזים יותר.

זריזות ובהילות אינם אותו דבר,
הם אפילו דבר והיפוכו. הזריזות
נובעת מחיוניות, הבהלה נגרמת
עקב חשש ממוות. אדם מבוהל
פועל מתוך המחשבה שהוא הולך
למות. אדם זריז פועל מתוך רצון
לממש עוד יותר החיים.

מה אנו יכולים ללמוד מכל זה?

'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם' זו
בהחלט חובה ומצווה, אבל כל
נשכח שהמצווה ממוקדת בחיים
ולא בפחד מפני המוות. והחיים
הם אמונה, ככל שנחזק יותר את
הקשר שלנו עם האמונה, יתהדק
הקשר שלנו עם החיים ויתרופפו
כוחותיו של הנגיף והמוות.

הבה נתייחס אל הקורונה כקריאה
אלוקית - הידבקו בחיים, הניחו
לאמונה להתפשט בעולם, היו
נשאים של אמונה, הידבקו בה,
הדביקו אחרים.

■ לבריאות!

במקורותינו הזהירות כרוכה עם
זריזות, כמאמר רבי פנחס בן יאיר
'זהירות מביאה לידי זריזות',
וכפי שכותב הרמח"ל ומסביר את
הזהירות והזריזות כשתי תנועות
בנושא אחד, הזהירות שייכת ב'לא
תעשה' והזריזות ב'עשה'. זריזות
הינה תולדה של זהירות.

*

מה מפחיד כל כך בווירוס
הקורונה?

הסיכוי למות ממנו, כלומר אנחנו
מפחדים מהמוות.

גם הטומאה קשורה למוות,
הטומאה החמורה ביותר היא
טומאת מת.

אבל כאשר התורה מצווה אותנו
להיזהר מטומאה ומורה את דרכי
הטהרה, היא אינה רואה במוות
עניין מפחיד ובטומאה סיבה
לפאניקה.

אדרבה, המוות כמו גם הטומאה
הכרוכה בו, הינם שומרי-ראש
של החיים. מי שאינו מודע למוות
עלול להפוך למת בעודנו חי, רק
משום שהוא מסיח דעת מהחיים,
מהזהירות.

כדי להיות כשיר לעבודת ה' על
האדם להיות חי. 'כמתים חופשי'
נאמר, וככל שאדם מצוי בסביבה
קרובה יותר לעבודת ה' עליו
לשמור מרחק ממוות ומטומאה.

מידות הנפש

תיקון המידות - למה

[פרק מבוא]

הרצון להיות 'רוחני' הוא הרצון להיות 'פראי' • האדם נועד להכניס את הרוחניות לתוך לבושים וצמצומים • עבודת המידות והספירות.

הנושא הזה הוא כמין מסלול פנימי ונסתר, שקיים אמנם כל הזמן אבל מתחת לפני השטח. וזה בהחלט דורש עבודה מעבר לקיום הפשוט והמוכר של המצוות. ומי שמגיע עם 'ראש קטן' ומחפש רק להסתדר עם התורה ועם ה', יכול להתעלם ממנו ולומר 'מה חטאתי'. אבל מי שמחפש לחיות נכון כיהודי, ולהיות 'בן' ולא רק 'עבד' אינו יכול להתעלם מכך.

התלבשות המידות

לפני שנכנס לפרטי העניין, חשוב להבין כללי יסודי בעניין המידות. המידות ותיקונן אינם נועדו רק כדי להיות בנאדם, אלא עבור מטרה הרבה יותר עמוקה ומהותית, וכפי המבואר בהרחבה בהקדמה לספר 'תומר דבורה'. היסוד הוא, שהאדם בהנהגתו משפיע על כל ההנהגה האלוקית, כמו לדוגמא מקלדת שכל לחיצה בה משפיעה ישירות על המחשב, כך הפעולות של האדם משפיעות ישירות למעלה.

האדם דומה כביכול לה' בשני מישורים - בצורתו החיצונית ובהנהגתו. צורתו החיצונית של האדם, מהראש עד הרגליים, מותאמת בצורה פלאית לקומה האלוקית. ובנוסף, הנהגתו של האדם צריכה להיות גם כן דומה להנהגה האלוקית. וכאשר חסר את ההתאמה מבחינת ההתנהגות, אז ההתאמה מבחינה חיצונית לא רק שאיננה מעלה אלא חסרון.

מי שדומה חיצונית כביכול לאלוקות, ואינו מתנהג בהתאם - הוא מבזה את הדמות האלוקית ומחמיץ את כל המטרה. כי אם אתה

סייעתא דשמיא אנו מתחילים סדרה חדשה של 'מידות הנפש'. במהלך הסדרה נלמד על המידות שבנפש שהם מקבילות ומחוברות עם המידות האלוקיות הנקראות בשם 'ספירות'. במהלך הסדרה נלמד על המבנה של הקומה העליונה שמקביל ממש למבנה של קומת האדם, וניכנס בעזרה לכל הפרטים.

'מצות' תיקון המידות

אבל קודם לכן, חשוב להקדים הקדמה כללית על הנושא של המידות; מהם הם המידות, ומדוע צריך להתעסק בהם. והאם תיקון המידות הוא עניין של מוסר או חסידות, האם הוא בכלל קיום המצוות ואם כן איזו מצוה, והאם זו חובה או עצה. ואת זה נשתדל להבהיר בפרק הנוכחי.

תיקון המידות, לכאורה אינו נכלל בציווי הרגיל של המצוות, והוא נלמד מהפסוק 'זהלכת בדרכיו', שעל זה דרשו חז"ל 'מה הוא רחום אף אתה רחום, מה הוא חנון אף אתה חנון'. הרמב"ם אמנם מחשיב זאת לאחת מהמצוות, אך בנו כבר שואל על כך, שלכאורה המצוות כולם הם 'דרכיו' של הקב"ה, והוא משיב לו באריכות.

נמצא שהנושא הזה הוא מצד אחד נכלל בכל המצוות, ומצד שני הוא נושא בפני עצמו. ולכן הוא גם מאד חמקמק. בהחלט יכול להיות יהודי שמתנהג בכל דבר על פי התורה והשולחן ערוך, ומדקדק בקלה כבחמורה, אך במשך כל חייו אינו נוגע כלל בנושא של המידות.

ו'אינסטינקטי', אלא אמור 'להתלבש', גם בבגדים וגם בהתנהגויות.

ה'פרא' שבנו הוא נקודת האלוקות, ולכן היא שואפת להתפשט בלי כללים וללא גבולות, אבל האתגר של החיים הוא לקחת את האור האלוקי הזה, ולהלביש אותו בתוך גבולות וכללים. ובנקודה זו נמצאים כל המאבקים והאתגרים של החיים - לא להיות 'פראי' אלא להצטמצם לתוך לבוש והנהגה. וזה נקרא תיקון המידות.

מטבעו, אדם רוצה להיות פראי, והוא אומר תן לי להיות כמו שאני ואל תעצב אותי. אני לא רוצה להיות רע ולא קרימינל אבל גם לא להיחנק עם תבניות מסגרתיות וחינוכיות. ולכן הוא נמצא תמיד במאבק עם המסגרת החינוכית והפנימית שאומרת לו איך להתנהג. ויש כאלו שהולכים עם המאבק הזה רחוק, ומנסים בכח לנתק את השבב הזה שמשעבד אותם.

המאבק הזה הוא מלחמה בין הנקודה האלוקית שרוצה לפרוץ, ואכן צריכים אותה - כי רק באמצעותה אדם יכול להיות ייחודי, ולחולל דברים עצומים שרק הוא יכול לחולל. ובין הלבוש שמצמצם אותו, וגם את זה צריך - כי בלעדי הלבוש זה חורבן. חורבן ושחיתות מתייחסים תמיד לביטול הצמצום; להשחית את הלבוש ולהחריב את הבית. וכאן אנו נדרשים ללכת בדרכיו של הקב"ה, שאכן מצמצם את עצמו לתוך בית ולתוך לבוש כביכול, וגם אנו צריכים להסכים להיכנס לתוך מסגרת של מדות.

התכלית של הבריאה היא לגלות מלכותו בעולם, ואי אפשר לגלות מלך בלי לבוש. הלבוש של המלך, וכל הטקסים שעושים לו - הם מאד מדויקים ומצומצמים, אבל אי אפשר לבטא מלכות בלי זה. ההיפך ממלכות

נראה כמו מישוהו, מצפים ממך ממילא שגם תתנהג כמוהו. וכשהנהגה לא מתאימה עם החזות, זה מבזה את החזות. האדם הוא צלם אלוקים, וכל אבר וגיד שבו, מכוון לעולמות שלמים למעלה, וכל תנועה שלו גורמת לתזוזה ענקית למעלה, ואם הוא לא מתאים את ההנהגה שלו לכך, זה בזיון.

ההתנהגות היא 'הלבוש' של הדמות. אדם נולד בלי לבוש, אבל אם הוא נשאר בלי לבוש זה בושה. כך גם ההנהגה היא הלבוש של האדם, ואם אין לו הנהגה נכונה, אז אין לו לבוש וזו בושה. וכל הקונפליקטים והסכסוכים הפנימיים וחוסר מנוחת הנפש שיש לאדם, הם תוצאה של חוסר התאמה בין מי שהוא לבין איך שהוא מתנהג. דהיינו בין הגוף שלו לבין הלבוש.

הנושא של תיקון המידות, איננו נושא מוסרי. והמטרה היא איננה לחקות התנהגות מוסיומת של מישוהו מוסים, כי עבודת ה' וגם תיקון המידות הוא מאד אישי, כמו הלבוש של כל אחד, ואינו בנוי על חיקויים. המטרה של לימוד הנושא, היא להגיע לכך שנבין איך לחיות נכון עם המידות, בצורה שמתאימה לכל אחד באופן אישי, ויכולה לשמש כלבוש אישי ופרטי שלך. היחיד שצריך לחקות אותו הוא הקב"ה, שעל זה נצטוונו 'והלכת בדרכיו'.

פרא או לבוש

הטבע צומח ומתנהג באופן 'פראי', ואין בכך שום חסרון. כי 'פרא' הוא לא דבר רע, אלא התנהגות טבעית ועל פי אינסטינקט, ובכל הקשור לטבע, זה בסדר גמור ואפילו יפה וחכם. אצל האדם זה מתחיל להיות בעיה, כי הוא אמנם נולד 'פרא', אבל אם הוא יישאר כך זה לא יהיה טוב, כי יש לו יצרים ויש לו בחירה, והוא לא אמור להישאר 'טבעי'

מידות הנפש

כשאדם נוסע עם משאית מתחת לגשר, ולא בודק את הנתונים - הוא לא מתחשב במציאות, ועלול לגלח את הגשר או לרסק את המשאית. אדם שחי בלי חשבון הוא אדם לא מתחשב, והוא חי במצב של שבירת כלים תמידית. התחשבות הוא להביא את עצמי למקום מסוים, ולשם כך אני צריך לעשות חשבון מה הם הנתונים של המקום ולהתאים את עצמי אליהם.

ריבוי אור

זהו האתגר הגדול של החיים, ושם נמצאת החזית. נדמה כי הקושי שלנו הוא להיות רוחניים, והאמת היא להיפך - קשה לנו להיות גשמיים. אנו נמשכים לרוחניות ורוצים בגלל זה להתעלם מהמציאות, בלי לצמצם את הרוחניות לתוכה. הבעיה העיקרית שלנו איננה 'ריבוי חושך' אלא דווקא 'ריבוי אור', אני רוצה להיות מואר ולא רוצה לצמצם את הנוכחות שלי לתוך המקום שה' הביא אותי.

אדם רוצה המון דברים, אבל לא מוכן להתחשב בנתונים שסובבים אותו. הוא לא מוכן לקחת בחשבון את האנשים הסובבים אותו, את היכולות שלו, ואת ההכרה הברורה מי הוא ומה הוא רוצה. ואז הוא מגיע לשבירת כלים ולא מצליח להיות רוחני... אתה מאד רוחני, אבל לא מוכן לצמצם את הרוחניות הזאת לתוך המציאות, ומעדיף להיות באשליה ללא גבולות.

ההבנה הבסיסית שעומדת מאחורי תיקון המידות היא, שכל מה שנמצא מסביבי הוא כדי להביא את החלק אלוק ממעל לתוך המקום הזה בדווקא. ומי שלא מתחשב בכך, אינו מוכן להיות שותף לבריאת העולם. בריאת העולם היתה על ידי צמצום וחלל הפנוי, וגם האור שנכנס לתוכו היה מאד מדויק ומוגבל, ובלי זה אין עולם.

- היא עזות, שנקראת 'מלכותא בלא תגא', שזה התנהגות בלי צמצום ובלי לבוש, אלא התפרעות מוחלטת. ושם, מי שיותר פרוץ ומופרע הוא זה שיותר שולט. אבל זה מלכות בלי כתר, כי כתר זה צמצום ומחויבות.

מידות וספירות

ישנם עשר ספירות. שלשת הספירות הראשונות נקראים בשם 'מוחין', והשבעה הנתרות נקראים בשם 'מידות'. הכינוי 'מדה' הוא מלשון לבוש שבא לפי מדה, כמו שכתוב 'מדו בד'. כי כל מדה היא לבוש. במקביל, הכינוי 'ספירה' הוא מלשון מספר, ושניהם מבטאים תנועה של צמצום. מספר הוא שיא הצמצום האפשרי, כי כל ספירה היא משהו מאד מסוים, בעל גוון ופעולה מאד מסוימים.

ורק באמצעות הספירות, מתאפשר גילוי אלוקות בעולם. אם מערבים דבר אחד בדבר אחר, מבטלים את הביטוי האלוקי שיש בו, ולכן יש איסור לערב בין המידות שזה הסוד של איסור כלאיים. מותר וצריך לייחד אבל לא לערב. כי עיקר הקדושה הוא לתת לכל אחד את המקום שלו. אנדרלמוסיה היא ההיפך מזה, ומבטאת מצב בו אין מקום לכל אחד אלא הכל מעורב.

במשכן, ששם זה שיא הגילוי האלוקי - היה הכל מוגדר ומדויק. לכל כלי ולכל דבר ולכל פרט, היה את הגודל המדויק והמיקום המדויק והתפקיד המדויק, ולא היה מושג של 'בערך'. כי ככל שהדבר יותר קדוש, יש לו הגדרה יותר מסוימת ומדויקת. ההגדרה הזאת מביאה לכך שהדבר מחובר היטב למקומו ולמהותו, וזה נקרא מדות.

ההיפך מפראות וטבעיות הוא 'התחשבות'. והתחשבות זה לא רק בזולת אלא במציאות.

אחד ו'להיות שם', הוא יכול לגמור את הסיפור, אבל בגלל שהוא לא מוכן לעשות את הצמצום הפשוט הזה, הוא נשאר כל הזמן בחוץ ולמעלה. מי שמפסיק להתכחש למציאות, יכול להביא את עצמו לתוכה, וממילא גם את ה'.

בהקשר לזה חשוב לזכור, שהעולם הוא לא מאורע עתיק, אלא משהו שמתהווה כל הזמן ומחדש את עצמו. כשאדם רואה מפל, אם הוא טיפיש הוא חושב שזה ציור מעניין כזה, וכך זה נראה. אבל אם הוא חכם, הוא מבין שהמפל הוא זרימה של מים, וכל רגע זה מים חדשים ולא אותם מים שהיו קודם. וכך גם העולם כולו, הוא מפל ענק של אלוקות, שזורמת כל הזמן מחדש. ולכן ההתמודדות שלנו עם הצמצום, הוא לא חד-פעמי אלא כל הזמן. כי כל רגע יש הארה אלוקית חדשה, שצריך לקחת אותה ולהכניס אותה לתוך המציאות.

אדם טוב

העולה מכל האמור, שעבודת המידות אינה למטרה של להיות אדם טוב. המטרה להיות אדם טוב, קיימת רק אצל הגויים. אצל גוי, השיא שהוא יכול לאחל לעצמו הוא להיות אדם טוב, אבל אותו גוי יכול להיות אדם מאד טוב ומאד אצילי ויחד עם זה לרצוח אנשים, מתוך הטוב שלו. כמו שעשו הגרמנים שמתוך תנועה אצילית ו'טובה' הם שחטו את היהודים.

בהקשר לזה מביא רבי צדוק את הפסוק 'ואחות לוטן תמנע'. הפסוק הזה הוא לכאורה מיותר והוא בא לספר על מעלתו של אברהם אבינו, שכל כך רצו להידבק בו, עד שאפילו תמנע שהייתה בת מלכים הסכימה להיות פילגש ובלבד להיות

מי שמוכן להיכנס לתוך המקום הזה, ימצא שם המון חיות ואור, אבל ההסכמה הזאת כרוכה בהמון התנגדות וקונפליקטים, וזה גורם לאדם לומר 'עזוב אותי' וזהו. אז נדמה שזה ביטוי לכך שאני לא רוצה רוחניות, והאמת היא להיפך, שהביטוי הזה אומר: תשאיר אותי רוחני ואל תכריח אותי להצטמצם.

להפסיק להתכחש

והתנועה הזאת של חוסר רצון להצטמצם - מתבטאת אצל כל אחד בצורה שונה. יש אנשים שזה מתבטא אצלם במידות רעות ודחיפת אנשים, שבאמת לא מגיעות מגסות ורוע, אלא מחוסר רצון להצטמצם. ולכן יכול להיות משהו שמצד אחד עושה המון חסדים ומצד שני הוא דורס אנשים, כי שניהם באים מתנועה אחת של התפשטות בלי גבול. ויש אנשים שלא באים למידות רעות, אבל חיים עם 'אוף' תמידי על כל מה שהחיים דורשים מהם.

כך או כך, אדם מחמיץ את היכולת להופיע נכון בעולם, ולתת גם לקב"ה להופיע כאן. מי שעוסק בבניה לא יכול שלא להתחשב, כי אם הוא מפספס במילימטר אז אין בניין. לא מספיק להביא לבנים מלט ובטון, אלא צריך להתחשב. וזה נדרש מאדם שרוצה להיות שותף בבריאת העולם - להפסיק להתכחש לצמצומים שה' נותן לו, ולהבין שאתה מוקף בהרבה דברים שה' רוצה אותך דווקא בתוכם ולא במקום אחר. וכל מה שצריך הוא להיכנע לזה, ולהסכים להיות בתוך זה ולא 'מעל' זה.

הדרך היחידה לנצח בכל מערכת יחסים - היא להסכים להיות שם. אדם חי ביחסים גרועים עם מישהו, ולכן הוא תמיד בורח מלהיפגש אתו. אם הוא יסכים לעשות טלפון

מבוא לתורת המידות

התלבשות במידות וספירות

הקב"ה, אור אינסוף, צמצם והלביש את עצמותו, בעשר מידות מדויקות, כדי לברוא עולמות.

כל מידה, ספירה, היא לבוש, צמצום מדויק.

א. אסור לערבב מידות - היפך קדושה.

ב. ללא לבוש מידות, אין קיום לעולם. אור אינסוף - חורבן העולם.

והלכת בדרכיו

אדם נולד לא מעובד - פראי. יש בו אור אלוקות פראי, שלא התלבש עדיין.

באור פראי זה, אדם מועד להחריב עולם. 'תן דעתך של תקלקל ותחריב את עולמי'.

אדם צריך להתדמות לבוראו ולהלביש את אור האלוקות הפראי שבו, במידותיו של הקב"ה, כדי להיות שותף למעשי בראשית. 'והלכת בדרכיו'.

צמצומים ולבושים

הקב"ה מצטמצם בתוך כלים, מידות, ולבושים: רחמן וכד'.

אף אתה, צמצם את האלוקות הפראית שבך, בכלים, בלבושים ואל תשבור כלים.

כדי לקבל שפע מה', צריך אדם להתלבש באותה מידה, בה מתלבש ה'.

אדם שמצטמצם בלבושים, יכול לבנות. למשל, דיבור מאופק עם יריב, יכול ליצור התדברות.

מצוות ומידות

יש מצוות ויש מידות - והלכת בדרכיו.

יכול אדם לעשות מצווה ואיננו הולך בדרכי הבורא - פושעים יכשלו בהם.

לכן, 'והלכת בדרכיו', יותר עמוק מתיקון המידות.

אדם מפעיל בחייו ל אלוקות, כאשר הולך בדרכיו.

התנהגות התלבשות

אדם, שנברא בצלם אלוקים, צריך שיתנהג בהתאם לחזונו - צלם אלוקים.

אתגר החיים - הלבשת האור האלוהי הפראי, במידות.

התחשבות

משחר ילדותו, אדם במאבק עם מסגרות, שמתנגדות להתנהגות הטבעית ומנסות לחנך אותו, להתחשב.

התחשבות - הבנת חשיבות אופן כניסה לתוך מציאות.

ברוחניות, חוסר התחשבות - ריבוי אור, אין כלי.

תכלית בריאת העולם

תכלית בריאת העולם, גילוי מלכותו ית"ש.

תמידיות

הבריאה מתהווה בתמידיות.

רצון ה' מהווה את המציאות התמידית.

מפל אלוקות

אדם איננו קבוע, אלא מתהווה והולך, כמו מפל מים.

ההתמודדות תמידית, עם הפראות הטבעית, זהו מפל האלוקות.

במשפחתו של אברהם. אבל מאותה תמנע נולד עמלק, כי המטרה של הגוי להתקרב לטוב, הוא להיות אדם טוב, והשיא של אדם טוב הוא עמלק.

אצל יהדי אין שום עניין של להיות אדם טוב, אלא רק להיות צינור לנוכחות ה' בעולם. צלם אלוקים הוא היכולת להנכיח את ה' ובשביל זה אנו צריכים להפסיק לחפש להיות משהו, אלא רק להסכים להיות מי שה' רוצה שאני אהיה, וזה מאד קל לדעת, כי צריך פשוט להסתכל לאיזה מציאות ה' הכניס אותך, וזה בדיוק מה שהוא רוצה שתהיה.

מי שמגיע לקורס של עבודת המידות, ומצייר לעצמו איזה אדם הוא רוצה להיות כשהוא יסיים - לא נגע ולא פגע בעבודת המידות. הוא הגיע ללמוד עבודת המידות של גוי, שרוצה להיראות טוב. אבל עבודת המידות של יהודי היא לא איך אני ייראה, אלא איך אתאים את עצמי למציאות שה' מצייר לי, וכל יום מחדש.

להיכנס לתוך המצב

אם אתה קם בבוקר ומרגיש 'על הפנים', או מתנהג על הפנים - וקוצף על עצמך. לא הבנת את המטרה שלך בעולם. כי אם קמת כך, כנראה שלכאן שלחו אותך היום, וכאן בדיוק את צריך

תזכורות

אדם טוב

טועים לחשוב, שהתורה, מתכון מנצח, להיות אדם טוב וישר. התורה איננה מתכון להיות אדם טוב, 'פושעים יכשלו בם'. גוי שואף להיות אדם טוב, כדי להאילל את עצמו.

גוי, מהותו - תדמית, חיצונית.

ליהודי אין, תדמית. רצונו, לעשות את ה' לאלוקיו, להיות כלי לאלוקות.

יסוד היהדות

יסוד היהדות : להיות כרצון ה', על פי התורה, בלי קשר לתוצאות.

רצון יהודי

רצונו של יהודי, להיות ערוץ נוכחות ה' בעולם, להיות כרצון ה'.

הצלחה

יהודי איננו מחפש הצלחה, אלא, להיות כרצון ה'.

תכיר, שמצד המידה הרעה שלך, אתה מועד להיכשל. ומכישלונך תכיר שההצלחה לא ממך, אלא מהקב"ה.

גם בכישלון, ה' נמצא, כדי שתכיר את מך ערכך.

קמת מאוחר, אל תשרוף את שארית היום. עשה עתה, מה שאתה יכול, בשמחה.

סדר ההשתלשלות

ציור אדם, הפוך מאילן : פירות - מעשים, ענפים - מהות, גזע - זהות, שרשים - יניקה.

סדר השתלשלות האדם, הוא מן השורשים.

לכן, אינך יכול לנתק את הפירות, המעשים, משאר השלבים, החל בשורשים.

אדם נביעה תמידית

אדם, נביעה תמידית, שמתחילה בשורשים, עד שמגיעה למעשים ותוצאות.

לכן, שינוי תוצאות, חייב לבא מבדיקת כל השלבים הקודמים, החל בשורשים.

אדם כועס על עצמו, על תוצאות. כי איננו בודק בשלבים הקודמים.

נטיה למושלמות

אדם איננו מוכן להכיר את מידותיו, מחמת נטייתו להיות מושלם.

כאשר תכיר את מידותיך וחסרונותיך, תכיר את נוכחות ה' בחייך.

גם כעובד ה', אם לא תכיר את מידותיך, סופך שתרמוס את זולתך.

רצון ה', שתכיר את מידותיך ותתחשב ולא תחזיק עצמך כאדם טוב, שמותר לו להיות פרא אדם, מצד חלק אלוקה שבו.

ביזיון

האור האמתי, מסתתר מאחורי המידות שלנו.

ביזיון, הוא תיקון. לא רק כפרת עוונות, אלא בטוש מידת הגאווה, על מנת, שיאיר האור האמתי.

להביא נוכחות אלוקית, וזה לא יקרה אם תכעס על עצמך למה אתה כאן. יהודי לא מחפש להיות 'אדם השלם' אלא מחפש להיות כרצון ה'.

אדם שמבין מה תפקידו, לא שופט את המציאות שנקלע אליה, אלא מבין שכרגע זו עובדה. וכרגע כל מה שיש לו להבין הוא שזה בדיוק המצב שה' רצה שיהיה בו, והמטרה היא לתת לו להיכנס לכאן ודווקא לכאן. לא לכעוס על המצב ולא לברוח ממנו, אלא להכניס לכאן נוכחות אלוקית. ברגע הזה, האני לא קיים אלא המצב, והתפקיד הכי נעלה לרגע הזה הוא להביא את ה' לכאן.

המחשבה הכי לא נכונה היא 'למה הגעתי לכאן'. זה דומה למי שמוצא את עצמו באמצע הדרך בלי דלק, שאם יתחיל לחשוב למה זה קרה לי, הוא לא יגיע לשום מקום. המחשבה כעת צריכה להיות מוקדשת רק לשאלה מה אני עושה, ואיך אני מתקדם מכאן. וכך בכל סיטואציה שאדם נקלע, המחשבה היא רק איך אני מביא את ה' לפה.

זהו אדם שדבק בדרכיו, כי הוא מבין שהוא בסך הכל ערוץ להביא את ה' לכאן. גוי, רוצה לעשות מעצמו אליל, יהודי לעומתו רוצה לעשות את ה' לאלוקיו. אין כאן אני, ואין דמות מסוימת שאני צריך להיות אלא רק את ה', ואני רוצה להיות כלי לאלוקותו. ■

היום יום

ייחוד

[קריאת שמע ב"ג]

- החסרונות לא נועדו כדי לפתור אותם, כי אם כך הם יכלו לא להיות • החסרונות נועדו כדי להתחבר על ידם • מסירת החסרונות לה' - היא 'מסירות הנפש'.

העליונים מכוונים גם עלינו. אבל זה לא סותר לפשטות שיש אותנו ויש את השכינה, ואנו מכוונים בתפילה גם על עצמנו גם על השכינה, וכאן זה מורגש כאילו זה סתירה.

הפירוש מוכרח להיות, ששני הדברים קשורים ותלויים זה בזה. וכאשר אנו מבקשים על הצרכים שלנו, בצורה הנכונה, זה בעצמו גורם את הייחוד של קב"ה ושכינתיה. וחוזר חלילה - בכך שאנו פועלים את הייחוד הזה אנו ממשיכים שפע מלמעלה, שישלים את הצרכים שעליהם ביקשנו. את הנקודה הזאת, שהיא עדינה ועמוקה, ננסה להבהיר בשורות הבאות.

ייחוד - למעלה ולמטה

אחד היסודות בתורת הפנימיות, שגילה האר"י הקדוש, הוא - שכל הייחודים שבכל העולמות, תלויים ועומדים בעבודת האדם כאן בעולם הזה. ואם הוא לא יעשה את זה, זה פשוט לא יקרה. בדברי האר"י"ל זה מופיע בשפה של קבלה, וקשה להבחין בנימה האישית שבדברים. אבל בספרים שלאחר מכן - בדברי הרמח"ל, ובעיקר בספרי הבעש"ט הקדוש ותלמידיו, העניין מופיע בהרחבה.

משמעות הדברים היא, שעבודת האדם בעולם - היא לא רק מערכת של פעולות שהוא מקבל עליהם תגמול, בעולם הבא ולפעמים גם בעולם הזה; אלא כל הפעולות שלו, הדיבורים והמחשבות - משפיעים באופן מובהק על הייחוד שלמעלה. והוא זה שקובע האם יהיה שמחה וחיירות בעולמות העליונים או לא.

הפסוק אומר 'ואדם אין לעבוד את האדמה',

בסדר התפילה אנו אווזים בקריאת שמע. ובפרקים הקודמים התחלנו לעסוק בנושא ה'ייחוד' - כהקדמה לקריאת שמע, ולעבודת ה' באופן כללי. הנושא הזה הוא רחב מאד, ולא נוכל במסגרת זו להקיף אותו. אבל ננסה לדוג ממנו כמה דגים, ולטעום מעט מהנושא הרחב, שהוא המרכזי והיסודי ביותר בחייו של היהודי.

תפילה - מה היא

התפילה נושאת בתוכה שני עניינים, סותרים לכאורה. מצד אחד, התפילה נועדה כדי לבקש מה' את מה שחסר לנו, וזה המובן הפשוט ביותר של תפילה. מצד שני, התפילה זה ייחוד קודש בריך הוא ושכינתיה, ואם כך לכאורה אני לא צד בסיפור, ויש אפילו כינוי גנאי על מי שבא לבקש בקשות, והוא נקרא בדברי הזוהר 'כלב', שבא לנכוח 'הב הב'.

אז מה היא התפילה? האם היא משהו שבו אני נוכח, ומדבר על הצרכים שלי. או משהו שבו אני מחוץ לתמונה ומדבר על כל העולם וכל הבריאה, כל העולם וכל העולמות, על המלאכים ועל השכינה, ועל כל מיני דברים עליונים וגבוהים, העיקר לא על עצמי. טוב, אז ברור שזה לא 'אחד משניהם' אלא שניהם ביחד, והתפילה מלאה בביטויים שעוסקים בשני הדברים כאחד, אבל איך הם עולים בקנה אחד.

אז נכון שכשמדברים על השכינה, הכוונה היא גם עלינו. כי כל יהודי הוא חלק מהשכינה, וכדברי חז"ל 'לא זו מחבבה עד שקראה בתי, לא זו מחבבה עד שקראה אחותי, לא זו מחבבה עד שקראה אמי', וזה רומז שכל הכינויים

והפשטות היא שכשאינן אדם שיתפלל - אין גשמים, וזה נכון אבל לא רק. האריז"ל מבאר שכשאינן אדם שיתפלל, אין מי שיפעל ייחוד למעלה, והתוצאה של זה היא שאין גשם, לא למטה וגם לא למעלה. כי כשאינן אצטרותא דלתתא שנקראת 'העלאת מ"ן', אין הולדת שפע, וממילא אין גשם.

וזה בדיוק הסיבה שאין גשם. כי כדי שיהיה שפע למעלה, צריך שיהיה אצטרותא דלתתא, ואם יהיה גשם ויהיה אוכל - לא תהיה סיבה לאדם להתפלל. בשביל זה יש חסרונות, ואז האדם מלמטה נצרך לגשם ולאוכל, והוא נאלץ לגשת לתפילה. ואז, כשהוא עושה את זה - הוא עושה אצטרותא דלתתא שנקראת העלאת מ"ן, וזה גורם שיהיה שפע למעלה וממילא גם למטה.

השלמת העולמות

זה נפלא מאד, ונותן תמונה הפוכה לגמרי. ומכאן יש לנו הצצה קלה להבין את מה שהצדיקים מתייגעים לתת לנו להבין, מה ועד כמה חשובה ושווה עבודתו של יהודי, ולו הפשוט ביותר. כי בלי העבודה שלו והתפילה הפשוטה שלו - לא יקרה כלום. יש אמנם ייחודים שנעשים בכל אופן, אבל הייחוד המרכזי והמשמעותי, שבשבילו נברא העולם, תלוי רק בנו. והבנת העניין הזה, היא היסוד של עבודת האדם בעולם.

היסוד הזה אומר, שיש כביכול משהו למעלה שעדיין אינו שלם ולא בשל, ועל ידי עבודתנו הוא נשלם כביכול, ובעקבות כך יורד לעולם משהו חדש שמעולם לא היה. הדבר החדש נקרא 'מוחין', ובשפה שלנו הכוונה היא לשפע. שפע גשמי - של פרנסה אוכל וכל הנצרך, וגם ובעיקר שפע רוחני - של הכרה והשגה רוחנית, שמביאה לחיבור חדש ומחודש.

זו היתה המטרה של בית המקדש. בית

המקדש היה 'המוחין' של עולם, וכשיש מוח אז יש ראש ויש גוף, והכל מתנהל כראוי. הקשר שהיה לנו עם ה' בזמן בית המקדש, היה קשר של 'עין בעין'. כעת שאין לנו בית המקדש, אנו כמו גוף בלי מוח, ואז גם הקשר הוא קשר בלי ראש. כמו שני אנשים שיושבים אחד מול השני, אבל הראש שלהם לא שם, וממילא גם לא מסתכלים זה בעיניו של זה, כי הם לא שם.

כדי להתחבר, צריך הכרה. חיבור אמתי - הוא רק מתוך ידיעה שלמה, והידיעה היא בראש. וחיבור כזה יש לו תולדות, ויש לו השפעה על כל הגוף, שמתנהג ממילא על פי הידיעה הזאת. כשיש לאדם חיבור אמתי עם ה', אז כל ההנהגה שלו מושפעת מזה, וזה נקרא 'מוחין' וגאולה. כשאינן את זה, נמצאים בפירוד וממילא בגלות.

זו סוגיא רחבה בפני עצמה, ולא באנו להיכנס אליה, אלא רק להבהיר נקודה אחת יסודית - שכל הייחוד בנוי על כך שחסר כביכול משהו, ואתה על ידי עבודתך בתורה ומצוות ומסירות נפש, משלים את המשהו הזה, ועל זה נאמר 'תנו עוז לאלוקים', וזה קורה גם בלי להבין איך ולמה זה קורה. וכשאתה עושה את זה, אתה פועל שיהיה שפע, והשפע הזה מוליד אצלך מוחין.

הגלגל - מלמטה למעלה

נמצא שהאדם בעבודתו ובעיקר בתפילתו - מפעיל גלגל שלם ופלאי. זה מתחיל מכך שיש לו חסרון. בעקבות החסרון, הוא הולך ומתפלל ובכך הוא עושה אצטרותא דלתתא והעלאת מ"ן, הפעולה הזאת גורמת למעלה לייחוד גבוה שמוליד שפע חדש. השפע הזה משלים את הקומה העליונה, והוא נמשך לכל העולמות עד לאדם שנמצא למטה.

כתוצאה מכל הגלגל הזה, נמשך לאדם שפע גשמי שממלא את בקשתו, אבל על הדרך

הגלגל - מלמעלה למטה

התנועה הענקית הזאת - יוצרת ייחוד. כי היא מגלה בעצם שכל הסיפור הוא הפוך, והוא מתחיל מלמעלה למטה. כי הסיבה שבכלל היה חסרון למטה, הוא מחמת שהעליון רוצה להתחבר עם התחתון, אבל לא בצורה חיצונית אלא בצורה של התאחדות, ולכן הוא עשה שיש חסרון למטה, ובעקבות כך אתה מגיע ומתפלל ובכך מעורר את כל העולמות להתפלל, ואז נמשך השפע שרק חיכה להיוולד, והוא כעת הופך להיות חלק ממך, ולא מחוץ אליך.

המטרה של הקב"ה, היא לא רק לתת שפע שיסתום את הפה, ויאמר: קח את מה שביקשת ולך. אלא שפע שמבטל את הפירוד, ומפורר את המחיצות - בין המשפיע לבין המקבל, ובין הימין לבין השמאל, ולגלות אחדות אחת פשוטה שעוטפת את כל המציאות. ולכן הוא לא נותן שפע בלי שאתה תבוא ותבקש, כדי שעל ידי התנועה של המסכנות והבקשה, ייווצר חלל שלתוכו הוא יוכל להיכנס ולהתמזג אתך ביחד.

כשאדם נותן שפע לעני, הוא משאיר אותו עני, שבסך הכל נהנה ממתת ידו. כשהקב"ה נותן לנו שפע, הוא לא רוצה שנישאר עניים, אלא שהשפע זה יגביה אותנו אליו, ויביא אותנו למצב של פנים בפנים. זה יהיה בשלימות לעתיד לבוא, שאז נאמר 'ידעו אותי למקטנם ועד גדולם', כלומר, כל אחד לפי מדרגתו יחיה עם תפיסה של קשר עין בעין, קשר שבו אתה לא רק ניזון ומתקיים איכשהו, אלא אתה 'יודע אותו'.

זה השובע הכי גדול, כי המקבל לא רק נהיה שבע בבטן, אלא גם ובעיקר מקבל שובע של דעת, וגם המשפיע מגיע כביכול לידי שובע, כי הוא מטיב ברמה של הטבה שלמה, שמביאה לייחוד פנים בפנים ולא רק

קרו כאן דברים הרבה יותר משמעותיים. מה שקרה הוא, שבכל העולמות וגם אצל האדם בעצמו - נולדו 'מוחין'. וזה אומר שנולדה הכרה חדשה שמשלימה את קומתו של המקבל, ומעמידה אותו 'פנים בפנים' מול המשפיע, ונעשה ביניהם ייחוד.

הגלגל הזה, הוא תהליך שלם שמתחיל מלמטה למעלה, וחוזר ומשתלשל מלמעלה למטה. כי יש המון דרגות של גילוי אלוקות, זה למעלה מזה. ואדם, כשהוא נעמד למטה להתפלל, הוא פונה בעצם אל ההנהגה הקרובה אליו ולא יותר מכך, כי אין לו שייכות להנהגה עליונה יותר. אנו פונים כמובן אל ה' יתברך בעצמו ולא למידותיו, אבל כל אחד פונה אליו לפי הרמה שהוא מכיר אותו, ולשם הוא מכוון את תפילתו.

ההנהגה שקרובה אלינו היא השכינה, ואנו פונים אליה. וכשאנו פונים אליה עם החסרון שלנו, היא מתעוררת גם כן לבקש מההנהגה העליונה יותר (ועיר אנפין) על החסרון שלה בעצמה, וגם ההנהגה הזאת מתעוררת לבקש על חסרונה בפני ההנהגה העליונה יותר, וכן הלאה עד המקום הגבוה ביותר שהוא החלל הפנוי, והחלל הפנוי פונה אל האין סוף ומבקש על חסרונו. כל זה היא התנועה מלמטה למעלה, שמתעוררת על ידי האדם שנמצא ממש למטה, אבל מעוררת את כל השרשרת הזו.

כשזה מגיע לשם, נמשך שפע חדש מהאור אין סוף אל החלל הפנוי, ומשם לכל הדרגות שמתחתיו, עד לאותו אדם שהתחיל את השרשרת. הוא מקבל את השפע שהוא צריך, אבל על הדרך המשיך שפע חדש לכל הדרגות ולכל העולמות. נמצא שאדם קטן שעומד בתחתית שבתחתית, במרכז עולם העשייה - יכול לעורר את כל סדר העולמות וההשתלשלות מחדש, בכל רגע נתון.

מלמעלה למטה. כל זה יקרה לעתיד, אבל זה קורה גם היום על ידי התפילה, אם יודעים ומבינים שהתפילה לא נועדה רק לספק לי ארוחת בוקר, אלא להביא אותי באמצעות הארוחת בוקר שאקבל - לחיבור חדש ואמתי יותר עם ה'.

קריאת שמע

כל זה קורה בקריאת שמע. 'שמע' הוא מלשון 'וישמע שאול את העם', כלומר, קריאה והזמנה להתאסף ולהתאחד. יכולת השמיעה קשורה ישירות ללב, ואם הלב חסום אי אפשר לשמוע. הסיבה שהלב חסום היא משום שיש חסרון, ואתה לא יודע מה לעשות עם זה, ולכן אתה פונה לעצמך ואומר 'שמע', כלומר, פתח את הלב להבין שיש מה לעשות עם החסרון שלך.

קריאת שמע היא מסירות נפש. 'מסירות נפש' הוא מושג שלכאורה סותר את עצמו, כי הנפש הוא הרצון, ואם מוסרים אותו זה אומר שאני מוותר על הרצון, ואם כך אין לי מה למסור. כדי לעשות 'מסירות נפש' צריך למצוא מצב לכאורה בלתי אפשרי, בו אני מוסר את הרצון וגם נשאר אתו. איך זה ייתכן.

התשובה היא שהנפש היא החסרון, כי בלי חסרון אין רצון וממילא אין נפש, ומסירות הנפש פירושה למסור את החסרון. כשאדם בא ומבקש על החסרון שלו, זה מגונה מאד והזוהר הקדוש מכנה את זה בשם 'כלב' שבא וצווח 'הב הב'. אבל אם כן אין מושג של תפילה ובקשה, כי אם לבקש על בקשות זה מגונה, אז מה כן.

אלא שיש בקשה ויש בקשה. אם יש לאדם חסרון, והוא בא לבקש על חסרונו מתוך כך שהוא לא מסוגל להיות חסר, והוא

חייב למלאות את החסרון הזה ולהתפטר ממנו - זוהי גישה שלא באה לעורר ייחוד, אלא להיפך - לבטא את הפירוד. כי אני לא מסוגל להרגיש חסר ונצרך, וחייב להרגיש מלא ומסופק ושבע, ואם הייתי יכול בכלל לא לבוא לכאן היה עדיף, אלא שאין לי ברירה, אז אני בא ומבקש ומעוניין לסגור את הסיפור כמה שיותר מהר.

אבל יש גישה אחרת. הגישה הזאת אומרת: אם יש לי חסרון, יש לי סיבה מצוינת לבוא לכאן ולהתייחד. מקודם לא היה לי חסרון, ולא היה לי עם מה לבוא, כעת ב"ה יש לי. ואני ממש לא מעוניין להתפטר מהחסרון, כי אדרבה, הוא זה שמייחד אותי ומקשר אותי. התנועה הזאת נקראת 'מסירות נפש', כלומר, לקחת את החסרון שהיא הנפש, ולמסור אותה בשמחה לה', כאומר: תודה שהבאת לי חסרון, ובאמצעותו אני יכול להתייחד אתך.

המשכת שפע

אמירת 'שמע' על פי הכוונות - עניינה המשכת שפע. כשאדם רוצה למלאות את הבקשה שלו, הוא לא מבקש להמשיך שפע, כי המשכת שפע הוא תהליך עליון והוא בכלל לא מתעניין בתהליך שכזה אלא בסך הכל מעוניין להיות 'מסודר' וזהו. וזה יכול להיות אפילו ברוחניות, כאשר כל הרצון שלו הוא בסך הכל להשלים את ידיעותיו והשגותיו, וזהו. מעבר לזה, לא מעניין בכלל.

לעומת זאת, מסירות נפש עניינה המשכת שפע. כי מה שאני מעוניין, הוא לא לספק את הצרכים שלי וזהו, אלא אני מעוניין לפעול תהליך עליון. ולכן אני לא מתמרמר על החסרון, אלא מוצא בו הזדמנות להרגיש נברא וחסר, וזה כלי מצוין להגיע דרכו לייחוד עם הבורא, ובכך לפעול שפע למעלה, שבסופו של דבר תגיע גם אלי, אבל זו כבר

היום יום

העיקר שיש לו 'תפילה', ויש לו סיבה להיות בקשר ולהתייחד. הוא מוכן לנפנף עם החסרון שלו, ולהביא את זה לה', כאומר: אני לא שומר את זה לעצמי, אלא מגיע אליך עם זה. זוהי מסירות נפש.

העצלות והעצבות, המרמור והגאווה - הם אלו שלא מאפשרים לבקש. ואז, במקום לבקש הוא מפרנס את עצמו מהמירות, ואוהב את ההרגשה הזאת שהוא מסכן ולא נותנים לו, כי אז יש לו סיבה להתמרמר, וחוזר חלילה. זוהי תנועה הפוכה ממסירות נפש, כי אינו מוכן למסור את החסרון לה', אלא מתבוסס בו ואוכל את עצמו.

אבל אם אתה לוקח את החסרונות, ולא משאיר אותם בבטן, אלא מוסר אותם לה' ומוכן לשהות במצב הזה ולהמתין, לא כדי לנדנד אלא כדי למסור את עצמך לה' דרך החסרונות - זה אומר שאתה מודע שיש משהו יותר עליון, ומשהו יותר איכותי ולשם אתה חותר. ואז אתה לא ניזון ממרירות, אלא ניזון מחיבור שמעורר חיות וחשק תוך כדי החסרון.

וזה 'שמע ישראל' - תקשיב טוב יהודי יקר, יש ייחוד עליון שצריכים לעורר, ויש חסרון למעלה שצריכים להשלים, ואתה מוזמן לעשות את זה. תביא את החסרונות שלך, וזה יעורר את הגלגל למעלה, עד שיהיה ייחוד ויימשך לכאן שפע. והפסוק הזה, הוא פעימות הלב של היהודי כל היום וכל החיים.

לב יהודי הוא זה שחוזה חסרונות, ולא נועד לפתור אותם. הגוי נברא כדי לפתור בעיות, יהודי נועד להשתמש בבעיות כדי ליצור את התנועה של הייחוד. וככל שכואב יותר, תגדיל את המודעות עוד יותר לחסרון שיש למעלה, ותפעל ייחוד גדול יותר. ■

תוצאה של הייחוד שקורה למעלה, שזה בעיקר מה שמעניין אותי.

הגישה הזאת, באה מתוך נקודת הנחה שהסיפור לא מתחיל מזה שיש לי חסרון, אלא להיפך - מכך שהקב"ה רוצה שאתייחד אתו, ובשביל זה הוא הביא לי חסרון. אני יודע שיש לו את כל השפע ואין לו שום בעיה לתת לי, והסיבה שאין לי את זה, היא לא בשביל שאחפש 'להסתדר', אלא כדי שתהיה לי סיבה להגיע אליו. וכשאעשה את זה, כבר לא יהיה צורך בחסרון והוא יתמלא.

התנועה הזאת היא מאד ברורה. אותו אחד שלא מעוניין בייחוד, הוא גם אותו אחד שמנסה להתכחש לכך שיש לו חסרון, והוא גם מרגיש לא נעים לבקש, ואם הוא כבר מבקש, הוא חייב שזה יתגשם. התנועה הזאת היא תנועה של גוי, שאין לו שום קשר לייחוד, וכשהוא כבר מגיע ומבקש מה', הוא מקבל מיד, כי אם לא, הוא יתעצבן.

תנועה של יהודי היא הפוכה. הוא אינו מתכחש לכך שיש לו חסרון, וגם לא מתבייש לבוא ולדבר על זה, וגם לא חייב שזה יתמלא מיד. כי התנועה היא תנועה של ייחוד, שבו החסרון הוא סיבה להתקרב, ואם זה לא יתמלא, אז תהיה לי סיבה הלאה לבוא ולהתחבר. וברגע שאכן יקרה הייחוד, הבקשה גם תתמלא, אבל יותר חשוב מזה הוא, שאכן נעשה כאן ייחוד.

תפילה לעני

זאת היא המעלה של 'תפילה לעני'. תפילה של עני היא תפילה של מישהו שלא מתבייש להיות עני, ולא לא דחוף לו להפסיק להיות כזה. הוא מגיע עם כל העניות שלו, ומוכן לעמוד ולהתייבש באופוזיציה של העניות,